

Geldgebrek overschaduwat opknappen

van paleis Voorhout

door DANNY VERBAAN

Den Haag – Het budget van 1,7 miljoen gulden voor de aanpak van het paleis aan het Lange Voorhout zorgt voor veel beperkingen bij de uitvoering van de plannen. Zo krijgt het museum dat in het gebouw komt geen installatie die voor een goede vocht- en klimaatbeheersing zorgt. Geld om de aannemer meteen de deuren opnieuw in de verf te laten zetten is er evenmin. Dat mogen straks de eigen medewerkers van het Gemeentemuseum doen.

Ook is nog onduidelijk wat er op de vloeren moet komen. Op het verlanglijstje staat parket, maar waar de gemeente dat van moet betalen? De ambtenaren H. Ambachtsheer en R. Verlint kunnen het niet zeggen.

Waarschijnlijk zal gebruik worden gemaakt van de vloerbedekking die al in het paleis lag, voor het overige wordt het improviseren. „We zouden eigenlijk nog net wat tonnetjes meer willen hebben”, zegt Ambachtsheer, werkzaam bij de afdeling Monumentenzorg.

De opknopbeurt van het paleis is op dit moment in volle gang. De gevels en het dak worden hersteld, het achterstallig onderhoud weggewerkt.

Tegelijkertijd laat de gemeente de begane grond en de eerste verdieping geschikt maken om als dependance van het Gemeentemuseum te kunnen dienen. Directeur R. Fuchs hoopt er in het voorjaar van 1992 zijn eerste tentoonstelling te houden.

„We hebben een bouwtijd van drieënhalve maand”, aldus architect Y. Braaksma van het Haagse bureau Braaksma en Roos. „Dat is bijzonder kort. Normaal heb je het dubbele nodig. Maar op 1 januari moet het gebouw worden overgedragen aan het Gemeentemuseum”.

Wandafwerking

Het paleis was eigendom van prinses Juliana en kwam vorig jaar voor 4,5 miljoen gulden in handen van de gemeente Den Haag. Wel liet het Koninklijk Huis kort voor de officiële overdracht enkele schilderstukken en nog wat andere dingen uit het paleis halen. Tot teleurstelling overigens van de gemeente, die had aangenomen dat het materiaal in het gebouw zou blijven.

Voor het meeste van de overige inventaris had de nieuwe eigenaar geen belangstelling. Maar voordat het zou worden afgedankt, werd eerst het Koninklijk Huisarchief gebeld; met deze instelling was de afspraak gemaakt dat het mocht zien wat Den Haag niet wilde hebben. „Ze hebben alles meegenomen”, aldus Ambachtsheer.

„De wandafwerking die op veel plaatsen beschadigd, vervaald en vervuild was, gordijnen, gordijnkappen. Er was tevens een stukje vloerdekking bij dat uit allemaal aan elkaar genaaide stukjes bestond; het lag op de trap van de eerste naar de tweede etage. We vonden in een kast ook nog een paar stukjes behang, ook die gingen allemaal naar het Koninklijk Huisarchief. Het wordt er benut voor onderzoek of om opnieuw te gebruiken”.

Bad

In een van de kamers bevond zich een ingemetseld bad dat aan het begin van de eeuw achteloos naast de schoorsteenmantel was geplaatst. De ouderwetse kuip werd gebruikt door koningin-moeder Emma, van 1901 tot 1934 de bewoonster van het paleis. Aan haar verblijf herinnerde ook nog een forse huiskluis.

Voor al die koninklijke curiosa was geen plaats in de plannen van het Gemeentemuseum. Ze zouden het beeld dat de expositiezalen straks moeten uitstralen te veel verstoren. „De kamers moeten heel sober en helder worden ingericht”, zegt Verlint, de projectleider van de dienst Stadsbeheer.

Restaurant

Enkele weken geleden werd bekend dat de gemeente ernaar streeft dat een ondernemer in het souterrain een restaurant begint. Voor de tweede etage en de kapverdieping worden eveneens particuliere gebruikers gezocht. Het budget laat nu eenmaal niet toe dat bij de huidige opknopbeurt ook die ruimtes onder handen zouden worden genomen.

Een volgende kostenpost heeft zich inmiddels aangediend. Het driehoekige sieralement met gebeeldhouwde engeltjes boven de ingang, ter hoogte van het dak, is er uiterst beroerd aan toe.

Architect Braaksma: „We konden er pas bij komen toen de steiger er stond. We gingen kloppen en toen bleken grote plekken los te zitten. De verf – ik denk dat er zeker een halve centimeter schilderwerk op zit – is nog gaaf, maar de zandsteen daaronder is aangetast”.

Er wordt naarstig gekeken waar het geld voor het herstel vandaan moet komen. Ambachtsheer hoopt stilletjes op enkele financiële meevallers bij andere onderdelen van het project: „We zijn er nog niet uit hoe het moet worden betaald. Er is geopperd om dan maar het glas-in-lood van de lichtkoepel op het dak niet te restaureren. Maar dat vind ik niet zo'n goed idee, de buitenkant van het gebouw moet goed zijn”.

Ondanks de moeizame financiële situatie wordt het werk niet afgeraffeld, verzekert Braaksma. „Het muurwerk wordt overal hersteld en gevoegd. Het is beslist niet zo dat dit gebouw over tien jaar weer een restauratie behoeft. Zo'n grote aanpak zoals die nu wordt uitgevoerd, hoeft de eerste vijftig jaar zeker niet te worden herhaald”.